

Ess de două ori in septemana: Joi-a si Do-
mînc'a; éra candu va pretinde importantia
materieloru, va esi de trei séu de patru ori
in septemana.

Pretulu de prenumeratiune.

pentru Austria:
pe anu întregu . . . . . 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . . . 4 fl. v. a.
„ patraru . . . . . 2 fl. v. a.
pentru Romanîa si strainatate:
pe anu întregu . . . . . 12 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . . . 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespun-
dinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune
Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresá
si corespondintiele, ce privescu Redactiunea,
administratiunea séu speditur'a; câte vor fi
nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime
nu se vor publicá.

Pentru anuencie si alte comunicatiuni de in-
tereanu privatu — se raspunde câte 7. or. de
linia; repetirile se facu cu pretiu scadiutu.
Pretulu timbrului câte 80 or. pentru una data
se antecipa.

Invitare de Prenumeratiune

la
„ALBINA“

fóia politica natiunale pentru tóte interesele romane.

Apropiandu-se anulu nou 1872, „Albina“ are sè-si încépa periodulu
alu VII-lea alu vietiei sale pline de lupte.

Desi greutátile luptei nóstre natiunale din día in día se sporescu, precum
cutesarea puterii facia de noi si de aspiratiunile nóstre sacre, legitime, patriotice
— din día in día devine totu mai discretiunaria si chiar brutale: totusi pre cátu
timpu marele Publicu romanu va continúa a spriginí lupt'a nóstra printr'unu con-
cursu spirituale si materiale — destulu de abundante: noi am comite unu greu
pecatu contra natiunei, déca unu minutu am esitá in lupt'a si directiunea nóstra.

Pentru cá — ori cine ce ar dice si cum ar socoti, despre spiritulu co-
munu la noi, adeverat'a spontaneitate séu otarire de sine a natiunei nici intr'unu
locu nu se manifesta atátu de curata, nu este atátu de libera si genuina, ca si la
sustienerea unei foi publice si opositiunale, prin *conlucrare* si *prenumeratiuni*.

Aci nu póte sè fia nici vorb'a de *fortia séu sila* din partea nóstra; cáci
puterea este la contrarii nostri, cari tocmai profita de ea une-ori si une-locuri
in contra nóstra.

Nici póte sè fia vorb'a de amagire; cáci vócea, discussiunea si directiunea
nóstra sunt *publice* si marele si necoruptibilulu Publicu este judecatoriulu nostru.

De aci noi ne tienemu indreptatiti a deduce cá, pre cátu timpu „Albina“
este relativminte cea mai latita, mai multu cautata si spriginita fóia romana, natiu-
nea romana pre atát'a apretuesce si sustiene principale si directiunea „Albinei“;
si intr'atát'a noi, afora de cele mai curate si depline convictiuni personale ale
nóstre si ale partitei cárei ne-am ingagiatu, mai avemu si impulsulu positivu
alu opiniunei publice.

Si éca oblegamentulu nostru morale si natiunale, evidentminte espresu,
pentru continuarea luptei nóstre diaristice cu tóte puterile, in aceea si directiune,
ca pan' acuma — pana atunci, pana ce séu vomu invinge, adeca puterea ni va recu-
nóscé si concede drepturile aperate, séu ni va pune pumnulu in gura, ca sè nu
potemu vorbí, sè nu ni mai potemu aপরá drepturile eterne.

In primulu casu are, sè urme *impacatiunea si infratierea cea adeverala si*
multu dorita de noi cu domni unguri de la putere; in celalaltu casu are sè urme
ucidatoriulu de omenime *despotismu*; o stare a barbarismulu asiaticu, abnormalu
pentru Europa, si tocmai pentru aceea de forte scurta durata.

Astfelu fiindu credinti'a si convictiunea nóstra, publicámu abonamentu
nou, in conditiunile de pana acuma, adeca:

- A) *Pentru partile austro-ungare:*
Cu 8 fl. val. austr. pre anulu întregu,
4 fl. val. austr. pre 2/4 de anu,
2 fl. val. austr. pre 1/4 de anu.
- B) *Pentru Romanîa s strainatate:*
Cu 24 de lei noii séu franci pre anu,
12 lei noii séu franci pre 2/4 de anu.

Pesta, in 16/28 dec. 1871.

„Buda-Pesti közlöny.“ buletinulu o-
ficiale alu guvernului magiaru, in nrulu
seu de dominec'a trecuta, insirá in 44 de
colóne miile de denumiri la nóuele tri-
bunale. scaune cercuali, officia de cárti
funduale si pentru posturile de manipu-
latiune in cancelaria langa acelea.

Petrecendu cu o privire fugitiva a-
ceste lunge si multe colóne, ici-coliá de-
deramu si câte de unu nume romanu, dar
de pré putiene nume cunoscute si stimate
natiunei romane.

Numai ca de esemplu amintimu cá,
pentru tribunalulu de Oradea-mare buna
óra, domni stepanitori n'au aflu cu
cale a denumí nici macar unu asesore
romanu, asemenea pentru celu din l'em-
isióra, Becicareculu-mare etc. desi la ace-
lea apartienu sute de mi de romani, cari
nu sciú alta limba de cátu romanescu.
Dar ce sè ne mirámu de acést'a, candu
domni au cutesanti'a d'a denumí pentru
tribunale si scaune cercuali curatu ro-
mane, mai numai magiari si chiar ca de
poména ici-coliá câte unu romanu, buna
óra ca la Beiusiu, Aradu, Lugosiu, Ora-
vitia, Deva, Hatiegu, Gherla etc. etc.

In scurtu sè dicemu: politic'a, ten-
dinti'a, firea, cugetulu patrioticu si mo-
ralu alu domniloru magiari si aci aparú
ilustrate in celu mai eclatante modu.

Mii de denumiri cu milióne din pung'a
poporului, mai totu in favórea magiaris-
mului, si numai unu micu procentu, sfa-
rimaturile de la mész'a cea bogata a ma-
giariului pe cont'a bieteloru popóra, aceea
este totulu ce in tipu de elemosina ma-
rinimósa s'a datu altora.

Deákistii si guvernamentalii nostri
— au ce sè laude, demnu de ei si de
stepanii loru! Apoi — cum nu, cum sè
nu póta laudá si prémari, candu turcii,
atunci candu ei erau gróz'a Europei,
erau mai rei?! — Ba de sicuru asiá, si
cu atátu mai vertosu, cáci despre tar-
tari scriu istoriele vechi cá erau si mai
rei: abiá alu treilea locu póte se compéta
nobililoru domni magiari — intre cum-
plitii barbari!

Noi — din alu nostru opositiunale
puntu de vedere — nimica nu li luámu
in nume de reu; mai de multu am inve-
tiatu a nu aseptá de la ei de cátu —
nedreptate si ce ni strica, si ce ne dóre.
Apoi in legiónele de nedreptatiri si stri-
catiuni ce pe tóta dí'a ni facu, marturi-
simu cá acele ce ni le facu la astfelu de
denumiri, sunt cele mai mici si si mai
usioru de scusatu si de iertatu.

Am spusu o data, la rondulu nostru,
repetimu si aici: de óra-ce domni ste-
panitori prin politic'a ce urma de candu
sunt la putere, s'au doveditu contrari de
mórte ai essistintiei si desvoltatiunei nó-

Pentru partile straine, indepartate, unde portulu postale este întreitu, si
mai mare: acést'a se va socoti pe de a sup'r'a.

Pentru cei adevératu seraci, a nume pentru invetiatorii si preotii slabu
dotati, si mai departe se va dá fóia cu pretiu scadiutu; dar sub conditiunea ca
atari prenumeratiuni sè se faca pre anulu întregu, si am dorí ca astfelu de prenu-
meratiuni sè ni se tramita prin capii reuniuniloru séu prin dnii colectanti ai nostri,
in liste colective.

Banii ni se potu inaintá séu prin epistóle francate, séu prin asemnate
postali, care din urma medilocu este fora tóta indoiél'a celu mai eftinu si
inlesnitoriu. —

Seraci'a cea mare ce a causat'o mai pretotindenia recólt'a cea slaba a
anului, ne a facutu sè renunçiamu de ocamdata la intentiunea ce aveamu, d'a ni
mari fóia, urcandu-i intru cátu-va pretiulu; stámu insa in pertractári cu unii
patroni ai foiei nóstre, ca dór'am poté-o mari fora urcarea pretiului. —

Mai avemu o indetorire, nóa scumpa si neutavere cátra on. Publicu alu
nostru. I-am fostu promis o „*Charta etnografica a romanismulu din Oriente*.“ Am
spusu la rondulu seu cá, dorindu cea mai deplina perfeptiune a ideiei si planului
nostru, inca anu la inceputulu lunei lui optomvre am tramisu frumosulu nostru
desemnu amiculu nostru I. *Caragiani*, macedonianu de nascere, membru alu aca-
demiei romane si profesore la Iassi, pentru ca dup' a sa personale esperintiia sè
ni completedie partile macedo-romane, pre cari nici intr'unu opu strainu nu le am
aflatu macar cátu de cátu bine n'semnate. Dnulu *Caragiani*, cum ni spuse pe la
inceputulu lui septemvre in Bucuresci, aflandu planulu si desemnulu nostru pré
interesante si demnu de tóta posibil'a perfeptiune, l'a tramisu unui amicu macedo-
nianu alu seu, ampioiatu de militia la Constantinopole, despre care scie cá are
cele mai essacte cunoscintie ale poporatiuniloru macedo-romane atátu din Turcia,
cátu si din Grecia, si — acolo lucrulu a statu opacitu atát'a timpu! Dlu *Caragiani*
sosise tocmai de la Constantinopole si dicea cá intr'aceea amiculu seu i-a speditu
la Iassi chart'a nóstra bine completata, si cá indata dupa returnarea sa a casa, ni
va retransmite-o.

Nu ni-a retransmis-o; si — tare ne tememu cá opulu nostru lucratu cu
multa ostenéla, dupa multi autori ai nostri si straini, unu opu unicu in felulu seu,
va fi devenitu in mani contrarie.

Éca caus'a pentru carea noi n'am fostu in stare a impliní promisiunea
facuta onorabilulu Publicu alu nostru. Dar noi nu renunçiamu nici acuma d'a ni
esecutá acelu planu, acea charta etnografica, si d'a ni impliní ingagiamentulu.

Mai asteptámu unu respunsu categoricu alu amiculu nostru de la Iassi
si apoi in casu de necesitate, vomu cautá sè gasimu între hártiile nóstre o copia,
ce nainte de a tramite desemnulu originalu la Iassi, in pripa ni-am facutu de pre
elu pre hártia transparente; cu ajutoriulu acesteia dlu autoru *Biju* de sicuru va fi
in stare a ni desemná fora mari greutáti unu planu nou.

Intr'aceea noi la timpulu seu am inceputu a publicá si a tipári si intr'o bro-
siurica separata *Legea comunale*, atátu de importanta pentru noi, si carea cátu de
curendu are se vina in aplicare practica. Usiurandu-ne acum cátu de bine de multele
restantie ce aveamu, numai de cátu vomu continúa publicarea acestei legi si com-
pletandu brosiur'a nóstra vomu tramite-o *gratis* tuturoru dloru prenumeranti ai
„Albinei,“ dorindu ca toti ai nostri sè o studiedie bine acésta lege si sè profite de ea
la timpulu seu cátu numai se póte — pentru binele poporului si alu natiunei nóstre.

Conducetoriulu „Albinei.“

stre natiunale, si in oficiale loru nu su-
feru romanismu sinceru si onestu, —
consciinti'a logica si mórale este cá, de
ar fi denumitu multi buni de ai nostri,
acei'a toti ar fi perduti pentru caus'a nó-
stra, ér de ar fi denumitu multi rei, re-
negati de ai nóstri, pe langa aceea cá ar
fi doveditu lumei cá natiunea romana
are multi fii degradati si nedemni de
numele si sangele romanu, totu de o data
ar fi incuragiatu si remuneratu nemora-
litatea renegatiunei. Egoismulu si nesa-
tiulu magiaru ne-am feritu — har dom-
nului — de atát'a rusine! Li multiamimu
domniloru, si — ocaasionalminte, déca ni
va fi cu potintia, ii vom culege pe cei
pucini denumiti ai nostri dintre miile
de magiari si magiaroni, si ii vomu pu-
blicá — intru marirea si glori'a parin-
tescului si patrioticulu guvernulu ma-
giaru de astadi! —

Parliamentulu centrale alu Cislai-
taniei s'a deschisu ieri in 27 l. c. tienendu
o siedintia preliminaru pentru esecuta-
rea formalitatiloru indatinat, éra cuven-
tulu de tronu se va ceti astadi dupa
program'a statorita mai nainte. In acé-
sta siedintia a casei representative s'a
constatatu cá deputatii s'au presintatu
dejá in numeru suficientu pentru esecu-
tarea agendeloru parlamentari; intre cei
presenti mai numerosi sunt nemtii „fidei-

constitutiunei“ cari s'au presintatu in
numeru completu, mai departe de facia
sunt polonii, istrianii, deputatii din Triest
si litorali — éra absentu sunt bohemii,
slovenii, dalmatienii, si federalistii din
Tirolu si Voralberga.

— Machinatiunile guvernialiloru din
Bucovina au facutu si pre paciniculu
poporu alu acestei tieri, sè se arunce in
braciele opositiunei celei mai resolute
Acestu spiritu opositiunale pré eclatante
s'a sprimatu in siedinti'a dietale din 20
l. c. candu deputatii: baronulu Petrino,
b. Vassilco, b. Capri, Kováts, b. Mustatia,
Leone Vasilco, Prunculu, Lupulu, Victoru
Styrce, Georgiu Hurmuzachi, si Georgiu
Floridoru au presintatu unu energicu
protestu, in care nainte de tóte se apo-
strofédia, cá la esecutarea patentei p. a.
in privinti'a ultimeloru alegeri nu numai
cá s'au calcatu drepturile maioritatiei a
populatiunei tieri, si prin abusu lu func-
tiunariloru publici s'au violatu legile si
prin acést'a s'a efeptuitu unu resultatu,
care nici intr'o privintia nu póte fi con-
sideratu ca adeverat'a representatiune
a tieri, prin urmare in fine declara
acésta representiune de ilegale si otari-
rile sale de fora valóre de dreptu.

In Francia trebile mergu reu, fórtu reu.
Dlu Thiers e amenintiatu a fi trentitu din
postulu seu de presiedinte alu republi-

cei si a fi inlocuit prin principele de O.leanu — Aumale. Acésta este dorin-
ti'a ferbinte a Orleanistiloru, nu pentru
că d'ora famosulu principe ar fi mai
mare garantia pentru renascerea Fran-
ciei, ci — ori câtu ar negă fatiar-
nicii monarchisti — pentru restau-
rarea tronului familiei Orleaniste. Unu
principe, ai carui parinti si stramosi au
domnit a supr'a Franciei ca regi din
mil'a lui Ddieu, si carele se provóca in-
tocmai ca afurisitulu esimperatu Napo-
leone la dreptulu divin, — unu atare
principe ca presedinte alu republicei
franceze abia nascute, nu promite Fran-
ciei pentru viitoriu decâtu restaurarea
tronului odiosu.

Intr'aceea ticalosulu Bunaparte ve-
diendu că pentru densulu nu mai este
nici căta sperantia d'a se renaltia pe
tronu, indémna pe Orleanisti „a si elup-
tá dreptulu (!) si a nu lasá Francia in
manele usurpatoriloru!“ In adeveru,
par' că acestu omu blestematu si con-
damnatu de lume, ar fi iudracitu de ma-
n'a d'a face totu la lovituru de statu,
— daca nu elu insusi, celu putienu prin
altii! — In scurtu insa trebue sè se alé-
ga că — óre in adeveru este data Fran-
ciei ca sè fia — Monarchia, si că Repu-
blic'a nu o pôte ferici, — precum bucina
in tonu profeticu iesuitu si monarchisti.
Déca si acuma invinge Monarchia —
dice renumitul filosofu Edgar Quinet —
Francia este perduta, perduta pentru
totdeun'a! —

Scirile din Romania mereu ni anun-
cia fasele unei situatiuni totu mai cri-
tice, provocata prin influenti'a strainiloru
cu privire la cestiunea calei ferate, care
amenintia starea materiala a Romaniei
cu o ruina totale. Proiectulu de lege alu
gvernului romanu in privinti'a acésta
corespunde pe deplinu intentiuniloru
egoistice ale speculantiloru straini, opi-
niunea publica din Romania insa s'a re-
voltatu contra machinatiuniloru indrep-
tate spre ruinaa statulu romanu si
prin petitiuni energice, adresate Camerei
representative; s'au facutu apeluri patrio-
tice catra representantii natiunei ca se
fia cu veghiare si — la naltimea mi-
siunei loru ca romani, avendu curagiulu
de a respinge nóu'a conventiune a com-
paniei straine representata prin Bleich-
röder, si a resolve acésta cauza in inte-
resulu tieriei pe terenulu dreptatii si alu
legalitatii.

Comisiunea esmisa pentru examina-
rea conventiunei prezentata de guvern
si-a presintatu dejá referatulu seu. Ma-
ioritatea comisiunei recomanda primi-
rea conventiunei pe langa unele modifi-
catiiu cam esentiali; minoritatea insa
e pentru rescumperarea obligatiuniloru
cu 60 de procente. Intr'aceste se dice
că de la Constantinople s'ar fi indrep-
tatu guvernului romanu o nota, prin
care se cere cu urgentia solvearea cătu
mai in graba a cestiunei de calea ferata,
firsece in interesulu speculantiloru straini
pentru cari sè se fia angagiatu nu nu-
mai domnulu de Bismark, ci chiar si gu-
vernulu austro-ungaru impreuna cu alu
Russiei.

Acésta nota diplomatica a Portei ot-
tomane naturalmente a trebuitu se pro-
duca o sensatiune straordinaria si pré
desgustat'oria in tota Romania, chiar si
la casulu candu ar fi numai o inventiune
din partea guvernului actualu, care nu
se sfiesce a intrebuiat'ia tóte midilocele
pentru indeplunirea „mariloru sale anga-
giamente“ facia cu diplomat'ia straina,
care l'au si chiamatu la putere in detri-
mentulu tieriei si fora de acésta pré sgu-
duta si esplotata de straini.

O scire electrica cu dat'a de ieri in
27 I.e. ni spune, că ministrulu-presedinte
Catargiu a declarat in camera, că gu-
vernulu este *silitu (!)* a face din primi-
rea conventiunei de calea ferata o *cestiune
de cabinetu*, si pre langa acésta 'si reserva
dreptulu de a-si insinuá demisiunea séu
— a disolve camer'a.

Guvernulu lui Catargiu se vede
dara că 'si jóca bine rolulu seu, amenin-
tiandu si intimidandu reprezentantii na-
tiunei, sperámu insa că si acestia vor

scí sè-si implinésca detorinti'a loru facia
cu tíer'a si natiunea!

Cernauti, 1 decembre 1871.

(Din mai reu totu in mai reu!) Este
tristu, ba inca f'orte tristu, că din o data fericit'a
tiéra a eroiloru nostri strabuni, éra acuma
numai o umbra aceleia, nu se pôte audi nici
candu vr'o fama imbauratoria, ci numai faime
sfasiatorie de inima, si — dupa cum aréta dical'a
de mai susu, treb'a merge cu pasi rapedi „din
mai reu totu in mai reu!“ Si voindu noi a ar-
gumentá dis'a acésta vomu aduce numai patiene
insa f'orte intristat'orie sciri din capital'a tierii
nóstre.

Mai multu séu mai putienu este cunoscutu
onorabilulu publicu romanu, cumca prin mar-
réti'a si splendid'a edificare a resiedintei epi-
scopescoi s'aruinatu f'orte tare fondulu religiu-
riu, carele a fostu atátu de maretu, fora de-
a fi adusu si fora sperantia de a aduce candu-va
veri unu folosu Romaniloru, stranepotii acelu
eroi, cari au pusu temel'a acestui fondu, ci ace-
ste tóte se facu numai pe sém'a venetiiloru
straini, pentru prosperarea si inffiorarea loru,
căci fondulu li stá spre dispusetinne, sè faca co-
voiescu, si cari potu sè cugete si intr'acolo, sè
puna intr'o buna deminétia man'a si pe tóte bu-
nurile fondulu. Pe langa amintit'a resiedintia
se mai ad'a inca si seminariulu gr. or. care fa-
cultate e dejá de doi ani locuita de alumni.

Sè lasému d'ora resiedint'ia de o parte
pana ce va fi o data gat'a si sè vedemu cum
mergu trebilé in acestu seminaru, de unde va
sè ese sarea pamentului?

Trebile mergu destulu de reu!

Rectorii se schimba in totu anulu. Si óre
se schimba ei ca sè vina altii mai bunii? de sigur
că nu! ei, dupa dis'a Romanului „se duce dr...
si in locu-i vine tata-sen!“ — In anulu espe-
riatu a fostu unu rectoru de partid'a epului
Haemanu, de acésta am scapatu cu mare greu-
tate, — nu ii-am mai audí de nune, căci s'a
dusu la parochia indereptu. In loculu mentio-
natulu a denumitu epulu Haemanu pe spiri-
tualulu seu I . . . , unu omu destulu de in-
naintatu in etate, care insa nu e cunoscutu lu-
mei de cătu numai pôte prin aceca, că e unu
exclintu camataru si esemplaru de avaru, séu
pôte, dupa cum ilu laudara mai de ma-di in scó
foi, ca propagatoriulu si inffioratoriulu strainis-
mului, căci elu ca unu romanu — care nume
santu nu i se cuvine — si ca catechetu de re-
ligiunea gr. or. la gimn. inferioru din Cernautiu,
propune religiunea studintiloru romani in *lim-
b'a germana*.

Destulu despre acésta fapta intristat'oria!

Sè trecemu la postulu seu de rectoru se-
minariulu. Elu deveni la postulu acésta, dupa
ce mai nainte prin machinatiunile fostulu secre-
tariu episcopescu, isbuti intr'acolo, că a pusu
man'anemidiloccitu si pe bucatari'a seminariulu,
si ast'a a facut'o elu prin o preotésa veduva,
carele a intreprinsu bucatari'a, si inca prin
precaut'a observare si ingrigire a pré intieple-
teliu guvernulu fora anonsu, cum se cuvine a
se face astfeliu de lucruri publice, ci au l'ust'o
asia numai pe sub mana, mai marindu-i-se
pretiulu pentru viptu la unu siuguru alumn
cu câte 5 florinu pe luna, cari adaugandu-se
la pretiulu prefiptu de mai nainte, facu la unu
locu 27 fl. la luna, séu 90 cr. pe dia. Prin ur-
mare cu unu asemene pretiu, si dupa cum stau
bucatele acum, bucatarés'a ar potea sè deo unu
viptu alumniloru macar inéat'u-va corespundie
toriu acéstei sume; ceea ce nu o face. Si de ar dá
ea portiunele si in diumetate, ceea ce se intim-
pla adese, si nu cum se cuvine do gustuóse,
dupa cum s'ar potea asteptá de la o fosta preoté-
sa, si de la carele se sperédia ca a invetiadu de mai
nainte art'a cuhnariei si prepararea bucatelor
gustuóse, — esci silitu sè le primesci asia cum sunt
si cum ti le dá, căci de te plangi rectoriului, carele
ca unu avaru fora margini, nesciindu si negus-
tandu in viéti'a sa mai bune bucate de cătu
„borsu eu fasole“ si câte o scrimbitia pe luna,
si ea protectoru pungei sale, se intielege de sine
că nu poti sè-lu superi cu nemica mai tare, de
cátu candu i vei aminti ceva, că nu esti in-
destulitu cu bucatele.

E dreptate acésta? Esto lucru umanu?!

Fondulu religiuariu spesédia pe fie-care luna
pentru fie-care alumnú câte 27 fl. numai pen-
tru viptu, ceea ce face la unu locu pantru 50
alumni la luna 135 fl. Prin urmare, indiu-
matetindu bucatarés'a bucatele, ingiumetate-
tiesce si sum'a menita pentru bucate, care re-
masu apoi de buna séma că trebue sè-lu im-
partiesca cu d'nu rectoru séu cu alti protac-

tori ai sei. La tóte acestea alumni nu potu
avé cuventu, căci dlu rectoru ii apostrofédia cu
cuvintele: „bucatele-su destulu de bune si de
ajunsu pentru 90 cr.“

Curiosu lucru! — Pre candu in celu d'an-
taiu otelu in Cernauti poti avé viptu pe luna
si la mésa boeréscu cu tóte preparat'ivele mesei,
cu eluminare si cu servitú, pentru unu pretiu
f'orte moderatu de 18—20 fl. diminet'ia, la a-
médii si sér'a bucate de ajunsu si destulu de
bune, pre atunei dlu rectoru vine si ni spune,
că viptulu co ni-lu dá dn'a bucatarés'a, respec-
tive fost'a preotésa, e de ajunsu pentru pretiulu
de 27 fl. la luna, desi că tóte servit'iele mesei,
precum: taicere, servituri si celalalte sunt ale
seminariului, ba inca si servit'orii mesei sunt
salarisati din fondulu religiuariu, remanendu-
ei numai atát'a, de a cumperá bucate pentru
pretiulu mentionatu si a le ferbe.

Ba, éta si mai multu din sier'a sa.

Mai de urad' d'andu li-se la nisce alumni
morbosi mancare destulu de rea, pane muceda
si uscat'a, carele éra cu nepotintia s'o consume
si celu mai sanetosu alumnú, de cum unulu
morbosu, si plangendu se acestia dlui rectoru
pentru nedreptatea ce li se face de catra buca-
tarés'a, dlu camataru — a! pardonu de espro-
siune — voi sè dicu dlu rectoru — li respunde:
„Fiti dloru indulgenti, că sup'a e d stulu de
buna, éra ce se atinge de pane, muiati-o in apa
rece si apoi veti poté-o manca.“ Postimú acuma!
sè judece si on. publicu: pôte-se ca unu mor-
bosu de unu morbu straordinariu, ce evita ap'a
rece, sè manca astfeliu de pane?! — Postimú!
prin astfeliu de ingrigiri din partea unui rectoru,
nu e unu alumnú morbosu in stare sè móra, déca
providinti'a nu-i va stá intru ajutoriu? si unulu
dintre amintitiu alumni morbosi, din caus'a unei
astfeliu de ingrigiri, Ddieu scie de va scapá cu
viéti'a. Ei! ce sè dicemu acum? cui sè ne adre-
samu in astfeliu de giurstar'ii? si ce sè facemu
ca sè scapámú din ghiarele mortii pe atari
alumni morbosi, de la cari serman'a Bucovina
astépta salvarea si inffiorarea sa, déca nimene
nu dá audiu plangeriloru alumniloru.

Ce se atinge de ordinea dilei, pôte sè-
si insemne on. publicu aceca, cumca elu
este f'orte strictu si destulu de aptu pentru
starea eremita, fiindu că mai bigotu omu ca
densulu nu poti aflá altulu. Tóta diu'a stá in-
hamatu cu patahirulu de a grumadiu, care
propriete o posiede de buna séma inca de la
stramosiu-seu. — Si óre de ce este elu rectoru
aci? Este elu ca sè deo unu esemplu bunu
alumniloru, ca sè destepte unu zelu nationalu
si patrioticu in densi, ca sè li arete calea cea
binecuvantata, ca sè-i inspire si sè lucredio
alaturu cu densi in veri ce privintia laudabila,
nationala si folositor'ia pentru patria loru, carele
ii astépta cu simlu deschisu?? O! nu! acésta
ar fi o infamia pentru densulu si unu dispretiu
din partea strainismului, spre a carui propa-
gare a datu parol'a sa dejá mai nainte. O! elu
este numai de aceca aci, pentru ca sè-si pótá
implé punga sa cea cu 10 baore, dupa curu
si elu insusi s'a esprimatu catra unu favoritu
alu seu inca la inceputulu anulu scolasticu:
„hm! 1000 fl. a punc in astu anu de o parte,
nu e reu!“ De siguru numai spre acestu scoptu,
ca sè-si faca comori, căci la din contra l'am
vedé altfeliu imbracatu, nu ca celu mai sim-
plu omu.

Afora de acésta si localitatile cele menite
pentru sine le a schimbatu cu cele ale alum-
niloru morbosi, adeca cu spitallulu, parendu-
se acestea mai acomodate si mai sanatosé, pre
candu cele de mai nainte erau pré recorit'orie
si umede, fiindu că ventulu despre nordu le
pardonédia, ci trece fora nici o pedeca in
lantru prin ferestriile cele facute cu sume enor-
me din fondulu religiuariu. Éra si unu faptu
estraordinariu, ce numai dlu rectoru din pre-
sente a fostu in stare sè-lu faca, espunendu pe
bietii alumni morbosi la incomoditati si su-
ferintie si din partea tragerei de ventu. — In
aceste localitati separate ale sale arare ori poti
strabate, pentru că elu mai totdeun'a este pré
ocupatu cu cetirea rigiloru stului Vasiliu celu
mare, s. Grigoriu si ale altoru santi, muieriloru
ce-lu cercetédia adese, ceea ce amesuratu legi-
loru seminariulu, lu-rate cam pe la an. 1832, si
pe cari dlu rectoru speru că le va fi cetitu, nu
s'ar cuveni, ba chiar nici nu e concesu muier-
loru sè intre si sè profanédie locurile cele san-
te. Si de voiesci a strabate, trebue multu tim-
pu sè stai la usia cu palari'a in mana pana
ce ti se va deschide, sciundu elu pré bine că
unú alumnú nu vino sé-i aduca ceva cascigu,
si apoi cum sè lase elu denariulu veduvei din

mana, carele i se ofere si care i inmultiesce co-
mor'a, pentru unu alumnú ce vine sè-lu róge
pentru ceva, nu ca sè-i deo diu proprietate sa,
ferésca Ddieu, ci numai ca sè-i spuna, ca sè
demande servitoriloru sè faca focu prin odai,
că elu si colegii sei sgribuiescu de frigu. Unu
alumnú pôte sè astepte, dupa sentinti'a sa, că-
ci n'are de a merge la drumu, si din caus'a lui
n'a alungá elu muerile, cari au venit cu cru-
ceriulu in mana la deusulu sè li cetésca ca unu
facetoriu de minuni. Si óre ce va dice lumea la
acéstea candu eu me esprimu că este unu face-
toriu de minuni? — Da! intru adeveru elu
este unu facetoriu de minuni — dar' banale,
căci numai prin mes'ria acésta de a ceti mu-
eriloru, prin camete si alte de asemenea si-a fa-
cutu pana acuma o avere de vr'o 50,000 fl.
Nu e acésta o minune?! Si déca va fi la a-
césta facultate ca rectoru mai lungu tim-
pu, si va indiumetati dimpreuna cu dn'a buca-
tarés'a banii meniti pentru viptu, si déca va in-
caldí odale seminariulu intr'o diua si in timpu
de érna numai cu câte 5 bucatiele de lemne,
precum a facut'o pana acuma, de buna séma
că averea sa se urca la milionu.

Si óre 'si face elu avere pentru unu scoptu
filantropicu, fiindu că familia nu are, cui s'o
lase? Acésta intrebare pana acuma e unu
misteriu, o enigma nedescuravera.

Nu ni-ar paré reu, ba din contra inca
f'orte bine, candu l'am vedé pre dlu rectoru că
pentru banii ce-i mistuesce dn'a bucatarés'a, fi-
resce că si prin contielegerea sa, ar procurá a-
tari carti si diarie acomodate pentru bibliotec'a
seminariulu, carele este destulu de seraca, dara
ni pare reu că ni iéu ceea ce e dreptulu nostru.
Ni-ar paré bine candu dlu rectoru s'ar negu-
tá la aceca ce face si s'ar indreptá, căci ar fi si
timpulu!!

Oravitia-mont. 22 dec. 1871.

(Rectificars.) In nrulu 99 alu stimatulu
nostru diariu „Albina“ a aparutu sub titulu:
„Factari frumose cu strainii si prospecte si mai
frumose — pentru alegerile municipali“ unu
articlu subscrisu de pseudonimulu — Pita-
goreulu. —

Acestu articlu din capu pana in finitu nu
cuprinde in sine altu ce, de cătu numai o suma
de contradictieri si intortocaturu, o multime de
neadeveruri erase, impenate cu nisce frase, pre
cari dlu corespundinte se vede că ici-colea le-
a auditu ori cetitu, dar sè vede si acéca, că
reu si stangaci le-a aplicatu la obiectulu cri-
ticei sale. — A voi ca sè caute vori-cine in acestu
articlu vre-o legatura logica, ori vre-o idee,
ce ar avé sè serve de indreptariu, celoru ce se
adresédia, ar insemná mai multu de cătu per-
dere de timpu; ar documentá, că cunosctorii
giurstariloru nóstre nu vedu — tendinti'a dlui
corespundinte. —

Dar fiindu că noi si persónele, si impri-
giarile nóstre multu mai bine le cunoscemu,
a fostu de prisosu ca dlu corespundinte in res-
fáciulu seu sè se mai laude si catra altii de
acestu fapta alu seu ce-lu caracterisedia, cu
atátu mai vertosu, căci noi si fora reconóscerea
sa propria de locu la cetirea primeloru sere ale
articuluului seu aveamu deplina convingere, cum-
ca de ocamdata avemu de a face numai si nu-
mai cu — — — *)

Deci cu voia dlui corespundinte ni vomu
permite a ne ocupá mai de amenuntulu de in-
geniosulu dnei sale articlu. —

Mai nainte de tóte se vede treb'a, că dlui
corespundinte nu-i place de locu transactiunea,
ce au facut'o romanii cu germanii oravitieni
pentru cuventulu, că, dice dlui, cumca „in cer-
culu de alegere alu Oravitiei-montane, cu ale-
gatorii mai diumetate (?) 1) romani, s'a satoritu
a se alege 9 membri neromani si 1 romanu;
éra in cerculu de alegere Oravitia-rom. — cu
3 comunitati curatu romane — 9 membri ro-
mani si 1 neromanu.“

Pana in cătu este de fundata asertiunea
dlui corespundinte din ceea ce privesce nume-
rulu votantiloru romani, mai apriatu se pôte
vedé din urmat'oriele date autentice:

*) Sè ni permita dnii declaranti ca sè ster-
gemu numele indicatu de domiciloru, cu atáta
mai a esu că domni declaranti ni parú a fi pré
susceptibili si prin urmare nejusti in apreciarile
loru facia cu intentiunea stimabilulu nostru
corespundinte, pre care ilu cunoscemu de o
persóna resoluta a lucrá numai in interesulu
nostru nationalu, si asiá déca ar fi avendu pré
multu zelu, acésta nu strica asiá multu, ca sè-lu
condamne cineva fora reserva, ceea ce nu e
consultu a face — nici facia de contrarii nostri
declarati.

R e d.

Dupa consemnatiunea cea mai din urma, a cerculu de alegere Oravitia-montana au romanii — — — — — 180
 e voturi; dintre cari partea cea mai mare sunt lucratori, va se dica dependenti de la societatea drumului de feru; ra neromanii — — — — — 337
 e voturi; prin urmare dupa calculul elu mai favoritoriu romanii cu 157
 oturi sunt in minoritate.

Dar se mergem mai departe, si se vedem, cum stam in cerculu alegetoriu Oravitia-rom., cu renumitele 3 comunitati curatu romane; eta-ne: avem in Oravitia-rom. 60
 in Ciclova-mont. — — — — — 134
 „ Ciclova-rom. — — — — — 121
 „ Rachitova — — — — — 34
 la olalta — — — — — 349

e voturi.
 Dintre acestia subtragandu-se numerulu de — — — — — 182
 lu lucratorilor romani, cu dreptu de otu, de la societatea caloru ferate, si deca din Oravitia rom. 52, era din Ciclova-rom. 130, ni mai remainu — 167
 e voturi romane, la cari se pote conta.

Onoratulu publicu ni va da voia, ca se ceretam cum si aceea, cum sta partitulu neromanu in acestu cercu de alegere romanu, pentru ca numai limpedu toate cu de amesturulu vomu pote se ne orientam si se ni facem o ideia concreta, vomu sci apretiu pe plinu transactiunea, ce dlu corespundinte se desce a o areta de stricatiua poporulu romanu.

En! se vedem. — Partitulu neromanu re: in Oravitia-rom. — — — — — 75
 „ Ciclova-mont. — — — — — 30
 va se dica — — — — — 105
 e voturi.

Catra acestea mai adaugandu-se oturile lucratorilor mai susu meniti, sum'a totala a voturilor neromane ce — — — — — 287

Deci se recapitulam:
 Neromanii dispunu in casulu elu mai reu de o suma de — — — — — 287
 a romanii in casulu celu mai favorabilu de — — — — — 167
 e voturi; prin urmare si in acestu cercu — Asia dicendu per eminentiam romanu — suntem in minoritate de 120
 oturi.

Acum ierte-ne dlu corespundinte, facia de aceste date autentice a-lu intrebá, de cum va transactiunea acest'a, facuta cu concursulu frumozilor si intielegintei din aceste comune, este esavantagiua ori ba?

Deci dara din aceste adeveruri pote se savvinga toti, dimpreuna cu dlu corespundinte, cumca noi in intielesulu curatu politico-nationalu am salvatu caus'a, dar nu am tradat'o, precum vre densulu se o faca credibila publiculu romanu.*)

Vedi dle Pitagoreu, catu e de reu, deca intindu prin regiunile poticea inalte nu tienti ntu, nici macar de tabelele pitagoreice, ca deca, de 2 ori 2 este 4. —

Dar insa cu tote acestea se fia ore adeveratu ca dlu coresp. nu ar fi avutu cunosciintia ai de aprupe despre aceste date? Dlu coresp. arele in tote miscamintele nationale a fostu intiatu, ba chiar pana mai de unadi la tote luatu si parte activa?

Din tote pana aici dise pre lesne se pote pricepe, deca intielegint'a romana de aici a postu la inaltimea misiunei sale, urmandu preum s'a aretatu; si deca dlu corespundinte lu merita cea mai adonca compatimire, mai lesu candu se pronuncia cu destula frivolitate, — „prin pactari politice ne-am infartatu cu stea, luandu in schimb unu jidovu pe unu opa.“*)

Catu despre acelu pasagiu din famosulu nu articlu, — ca adeca: „comitetulu centralu ni fi pusu in listele de candidare totu de acei romanii deachisti, cari la alegerea de ablegatu st., faceau multu necasu nationalistoru,“ si asi mai departe, ca „comitetulu centralu iciclea si-a uitatu de aceea, pre cari il folosea de

*) Regretam ca dintre domni pactanti nu a aflatu unulu, care numai de catu la momentu ni fia informatu publiculu romanu in privint'a acestei transactiuni cu neromanii, aici avendu astfelu informatiuni din partea competinte — tota intemplantia s'ar fi evitatu ori ce disputu. R e d.

**) Aci dlu corespundinte a facutu numai mintire despre ceea ce „se vorbesce“ in privint'a transactiunei — chiar in partea neromana. Se fimu drepti si — milostivi! Red.

unelte orbe contra nationaliloru“ . . . marturisim ca nu-lu pricepem de locu; pentru ca a incusa de o parte pe comitetulu centralu din Oravitia ca a pusu in listele sale si romanii deachisti, er de alta parte a infruntat erasi pe acestu comitetu, ca ici-colea si-a uitatu de cei ce au servitu de unelte orbe in contra nationaliloru, va se dica si-a uitatu erasi de romanii deachisti: este unu ce fora de intielesu, si dlu coresp. nu potea se-si dee testimoniu mai reu de logic'a criticea sale.

Ce se atinge de acea impregiurare, precumca dlu coresp. nu ar fi fostu admisu la conferintiele nostre nationale, martora ni este intreg'a intielegintia romana din acestu timentu, ca noi fora vre o diferentia, — la tote conferintiele am chlamatu si provocatu pre toti, dar mai alesu pe junimea romana din Oravitia, ca se lee parte. Deca dlu coresp. acum a ajunsu de umbra, ca se se intielega „pe delaturi,“ dnt'a sa va sci mai bine caus'a pentru ce a devenitu retacitoriu; si noi, cari pana a um ilu tiamam de alu nostru, constatam cu parere de reu; cu tote insa afle, ca martarisirea ce ni o presinta, nu ni e prim'a informatiune, ce o avemu despre conduct'a sa politica-nationala. —

Er ce se atinge de complimentele, ce le adresza catra capulu conferintei, si cu abundantia le incarca si pe spatele poporulu romanu din acestu timentu, — apoi ierte-ne junele Pitagoreu a-i spune fora retinere, cumca de unu limbagiu ca acest'a se potu servi numai strainii cei intriganti si reutatosi, — er unu tineru romanu, carele din sinulu acestui poporu a esitu, — unu romanu, carele essistint'a sa propria numai acestui poporu are de a o multiam, — nu-i este permisu a-si uitá intru atát'a de sine.

Seu dora crede dlu coresp. ca asta ni tienne, atatu de cercata in suferintiele sale, este destulu de calificata spre a-i se plesni si isbi in facia veri-ce blasfemie?! —

In adeveru e orendu! —

Dar deca dta ai vedintu, si te-ai patransu de acea convingere, ca capulu comitetulu si poporul romanu de aici, nu urmza conformu demnitatiei nostre nationale, si nu tene contu de recerintiele timpului, spune-ni dle coresp. pe dta unulu, carele din adinsu ai fostu chlamatu la tote actiunile, ce te-a impedeatu a nu luá parte si la conferintiele nostre de mai devnadi? Ce te-a impedeatu ca cu limba de focu se bicinesci smintele ce redeai ca le comitemu?

Se-ti spunemu ce? . . . deci afla: marturisirea dtale mai susu amintita, ca adeca acum ai ajunsu „pe de laturi!“ —

In fine junele nostru filosofastru, cu tota agerimea mintei sale incurcandu-se, nu scie acum, deca comitetulu centralu de aici planuesce „vre o stratagemu noua? vre o intriga publica? preste totu au pote cuprinde, ce are se resulte din pactulu nostru cu fratii germani din cerurile de alegere Oravitia montana si romana. —

La astfelu de apucaturi, nu avemu alta ce a raspunde, de catu aceea ce odinora disese Sula catra junele prisionieru grecu, a nume Polieret:

„Baiete! nu te mesteca la cele ce nu le pricepi! Si apoi afla, ca multu esti tu mai marginitu, de catu se poti cuprinde cu mintea: pentru ce decurge lupt'a intre Sula si Mariu.“**)

Traianu Miescu. Simeone Manguca.
 Dr. Marienescu. Baltezaru Munteanu.

La adres'a directiunei de la „Asociatiunea romana din Aradu.“

Domnule Redactoru! Adi primii o provocare de la Domnulu Josifu Popovicu adv. ca fiscu alu Asociatiunei nationale din Aradu pentru cultur' popululu romanu, pentru ca se platescu 75 de floreni cu carii asi fi detoriu Asociatiunei pe bas'a ofertulu de membru, obligatu pe anii 1868/9 1869/70 1870/1 pe viet'a, aici la din contra va fi constrinsu a incerca incassarea pe cale procesuala.

Declarandu cumca: eu nu sum detoriu Asociatiunei, si ofertulu susu amintitu nu l'am facutu; — domnulu advocatu retacesce provocandu me pe mine celu ce am onore a me numerá intre membrii fondatori ai venerabilei

**) Nu negam, ca aceste cuvinte ale lui Sula au fostu pre nimarite si ingenioase facia cu — Polieretu, insa fia-ni permisu a nega ca aceste le-ati pote aplicá dvostre facia cu corespundintele nostru, diferentia nu e Asia mare — cum credeti; mai repetam inca o data — se fimu justi in apreciarile nostre, aici numai atunci ne potemu capacita. R e d.

Asociatiuni, si celu ce ofertulu meu in summa de 50 fl. v. a. l'am platitu la tempulu seu prin amica mana a Spectatulu Domnu advocatu Lazaru Jenescu; — cu deosebita onore me rogu de spec. Domnu Josifu Popovicu binevoiesca a se retienea de batjocur'a intre-prinsa. —

De o data me rogu de pre onorata direc. a Asociatiunei nostre, binevoiesca a dispune ca se mi se admanuodie de locu documentulu despre fundatiunea facuta de mine in interesulu susu amintitu, absolvandu-me de pretensiunea neintemeiata a Domnului advocatu Josifu Popovicu.

Cu deosebita onore sum in Beiusiu (Belényes) 21 dec. 1871.

Joanu Sorbanu, m. p.
 Capitanu supremu in pens.

Chistu-Ineu, in 18 dec. 1871. n.

(Cu referintia la corespundint'a mea) publicata in nrulu 100 alu stimatei foi „Albina“, la nota prima ce o face on. Redactiune, grabindu, grabescu a reflectá cu tota onorea: ca eu nu am disu, si me feresea Ddieu se nici nu potu dice, ca „domnulu notariu din Socodoru e uniculu dintre toti notarii acestui comitatu oare lucra romanesce“, — ci am disu Asia, pe cum e scrisu negru pe albu in corespundintia, si precum s'a si tiparitu, ca „ds'a e uniculu dintre toti notarii tractuali — care serie romanesce, si acesta afirmatiune o si repetu si, deca onorabil'a Redactiune tienne de oportunu o potu demustrá cu date autentice. Aici e protopretur'a si oficiulu de contributiune, unde se afla dovedile necesarie, tote in limb'a magiara subscrise de notarii romani.“*) — Totu o data candu am afirmatu acea impregiurare placuta despre dnulu notariu Joanu Suciú, — de la care domnu aici occasionalmente ceru seusa pentru ds'a provocare, nu am voitu de feliu se-i facu complimentu, pentru ca Dsa numai detorint'a si implinesco; ci am doritu, ca prin esemplu se dau si celor'a lalti dni notari impulsione si reflexiune, pentru ca si dnele loru se satisfaca acelei detorintie duple — espusa in lege si pretinsa de interesulu santu nationalu. —

Mai departe permita-mi onorat'a Redactiune a face o mica si modesta reflexiune si la nota cu trei**). — Dicu si acum: ca intardiarea esmiterei instructiunilor a apelulu caldurosu si a siedulelor inca a contributu la minoritatea cea mare a membrilor nostri alesi de comunc, pentru ca dieu noi in timpul nostru numeram cam putieni individi „tari de angeru“**) si pe langa acesta taria totusi ar fi folositu si instructiunea ceva. aici de era acest'a, de abuna sem'a nu ar fi obvenitu unu atare casu, ca in cerculu nostru, unde unu dnu preotu a venit se votedie pentru doue-dieci de individi, a caroru nume le-avea in lista, spunendu ca spre acest'a posiede plenipotintia loru. Din acestu casu dara se vede ca pe langa tari'a de angeru, instructiunea a fostu de lipsa; si din acestu casu se vede, ca, acea instructiune nici in dta alegerei n'a sositu la manele preotulu, potemu dara dice, ca in consecintia acestei intardari multe comu ne n'au sciutu ce se faca, pe cine se alega, cum se proceda? Pe la noi sunt si de acele comune in cari, haru domnulu! avemu cate doi, trei, ma si patru preoti, dara dintre acestia, credeti mie, nici unulu in specia, nici toti la olalta nu se indura se se prenumere la vre-una toia nationala! Pe acesta cale apoi e lucru firescu, ca nu potu ave sciintia despre miscamintele municipale, despre afacerile nostre nationale. ***) Pana ce apoi acesti domni preoti petrecu diletale loru in acesta pusetiune condamnabila: contrarii essistintei nostre se virescu printre poporu, ilu capacitedia (?), ilu cumpera si-i imparte mereu siedule, cu feliu de feliu de promisiuni si Asia ilu demoralisedia!

Dupa a mea modesta opiniune ar fi fostu consultu, ca „reuniunea“ se se fia scolatu mai se demaneta la lucru si se fia facutu ca in-

*) Pentru ca se nu faci confusiune trebniá se pui ca e vorb'a de notarii din cerculu Chistu-Ineului, aici „notarii tractuali“ e o spresione abstracta, care se pote aplicá la toti notarii din comitatu. R e d.

**) Destulu de reu. R e d.

**) Unoru preoti atatu de nepasatori nu li va ajutu multu instructiunea, aici pentru activitatea nationale la totu momentulu trebuie se fimu pregatiti, si preotimea chiar dupa nalt'a sa misiune trebuie necontenitu se prepare poporulu pentru o solidaria actiune spre victori'a causai nostre nationale. Se fimu bine intielesi. R e d.

structiunea si siedulele se se tiparesca si se a spedeze mai in graba.

In fine cu ocaziunea acest'a, referitoriu la alegerea din Cinteiu, amintita in rondulu trecut, mai adaugu, ca portarea dlu notariu din Nadabu Georgiu Sida, a fostu brava, elu a dusu cu sine votisatori numerosi si a nisuitu, si s'a luptatu cu barbatia pentru caderea lui I. E. precum si a chefulu seu acest'a ce insa nu i-a succesu, a remasu in minoritate, si pe catulu a triumfatu a supr'a virtutii.

Cu multa placere am cetitu avisarea onoratei Redactiuni despre aparitiunea unei foie noue umoristice. S'a simtitu lips'a ei. Promitiandu-vi sucursulu posibilu materialu si spiritalu, Vi uram durata lunga la intraprinde-rea si essistint'a ei! Brutus.

Aradu, in 26 dec. n. 1871.

(Scriri din si despre consistoriulu plenariu.) In pripa vinu a vi reportá ca la siedint'a de ieri a consistoriulu plenariu s'au adunatu unu nru forte frumosu de membri; mi se asigura ca au fostu 26. Atat'a sciu ca siedint'a tienne d'a intréga, pana sera catra 8 ore, intrerumpendu-se numai de la 2 1/2 pan'la 4 pentru prandiu; asemenea sciu ca pozitivu ca se decisera multe, asiá-dicendu tote cauzele rezervate si de momentu si urgentia.

Presidiutu a fostu acestu consistoriu, fiindu dlu Eppu totu morbosu, de parintele archimandritu Mirone Romanulu ca Vicariu alu Il. Sale dlu Eppu, formalmente numitu ad hoc. De facia au fostu si membri din mare indepartare, precum a nume dlu Babesiu din Pesta, chlamatu de-clinitu si printr'unu telegramu.

Dintre cauzele deliberate mi permitu a aminti asta data numai unele, a supr'a carora sciu ca este indreptata atentionea forte multora.

La conclusulu sinodulu eparchialu pentru infintiarea unei foi bisericesci si scolare oficiale si oficiose, consistoriulu de Orade a substernutu unu planu; acestu planu s'a datu unei comisiuni de trei — Babesiu, Dessesu si Goldisiu, pentru de a se essaminá si completá si a substerne reportu celei mai de aprupe siedintie, ca indata se se pote pune in lucrare. Din Orade se propune de titlu alu foiei „Lumin'a“; scim ca „Albina“ persecutata era se lee acestu titlu; se speramu ca pre santele Pasci „Lumin'a“ se va aprinde, ca se luminedie mintile si inimele crestineloru!

Alegerea de protopopu in Borosiu-Ineu s'a aprobatu; dlu parinte Gurbanu, ca uniculu concutrinte, carele a intrunitu tote voturile sinodulu duplicatu, va fi chirotositu de protopopu, deca presant'a sa dlu Eppu din punctu de vedere canonicu nu va avé, precum credem ca nu va avé, esceptiune.

Alegerea, seu candidarea pentru protopresviteratulu Siriei (Vilagos) s'a anlatu si s'a ordenatu alt'a noua. Caus'a a fost aici 34 de votanti dintre 59 au votatu pentru mai multe de catu trei persone, decidendu astfelu candidarea cu voturi necompetinti, in catu candidarea a devenitu falsificata. Si toomai pentru ca s'a observatu cumca membrii sinodulu electoralu n'au avutu orientarea necesaria, cu o cale s'au satoritu si unu siru de instructiuni regulat'orie pentru nou'a alegere.

S'au luatu unele mesuri provisorie in privint'a protopresviteratulu Hassiasiu, devenitu vacante. Asemenea s'au datu indrumari ficelnu in privint'a masei Birtaiane. S'a luatu cunosciintia despre mai multe dacisiuni de importantia ale sengularieloru senate si s'au datu indrumarile necesarie. Asia d. e. sentint'a senatulu scolaru, prin carea invetiatorii din Hodonu, Jadani si Monostoru s'au redicatu din postulu lor pentru neapacitate si lips'a de zelu, a fostu regulata astfelu, ca ea se se publice concernintiloru formalmente, acastia se fia informati despre dreptulu lor de apelatiune si inca — in casulu presinte, intra dominium. Din totu acestu incidinte s'a regulatu provisormente si o alta procedura pentru astfelu de casuri disciplinari.

In privint'a decisiuniloru de la Consistoriulu Metropolitanu, cari se retienu acolo cu cuventu ca se se tramita mai antaiu pentru ficare cate o tacsa de 20 fl. inca s'a decretatu o remonstratiune ratiunabile.

Cu unu cuventu, intr'asta una dta s'a lucratu forte multu!

Dlu Babesiu, sentiendu-se putienu santos, a returnatu marti sera la Pesta; er dlu Vicariu M. Romanu a mai remainu la noi pentru naintarea espeditiunei celoru decise.

Dle Redactore! Momentuosele interpelatiuni, ce ilustrulu barbatu alu natiunei nostre dlu V. Babesiu adresa minisrilor de interne si de instructiunea publica in camer'a Ungariei, au sternitu pretotindenia cea mai viua si afunda sensatiune. Poporul nostru cu pricepere si cu inima, si de asta data intempana cu viue manifestatiuni de bucuria si de recunoscintia energiosa voce rostita in duoue cause atatu de mari si capitali, si me semti fericitu a pote constata, ca pretotindenia se facu pregatiri serioase a suprinda si cu ocaziunea acest'a cu demne manifestatiuni pe adeveratulu si resolutulu tribanu alu poporului, care chiar cu periculu vietii si sanatatii sale continua lupt'a cea mare, si chiar morbosu se scola din patu si merge la dieta pentru a asculta respunsulu ministrului si a si face pre nimeritele sale reflessiuni. Condit'a acest'a loiala a bravei nostre intielegintie natiunale facia de intrepidulu nostru barbatu, a trebuitu se storca chiar si respectulu strainilor!

Dar se privimu mai d'aprove interpelatiunile cestionate. Calamitatea natiunei pe d'o parte, insolint'a gu verniului pe d'alt'a, tecera, ca acesta tierisiora binecventata, acestu granariu alu Ungariei, se devina amenintata de o fomete ingrozitoria! A fostu deci timpulu supremu a pipai pulsulu domniloru de la potere si a li cere socotela in caus'a acest'a vitala, si a se convinge, ca ore recunoscu ei reulu si ingrigescu-se ei de dalaturarea reulu? Respunsulu, intru catu elu a cuprinsu recunoscearea reulu si a promis interestare si ingrigite, a fostu multiamitoriu; interpelantele insusi a trebuitu se se dechiare astfelu. Dar alt'a este ce ne nelinescece, — este mistificare adeverulu. „Reform“ cea guverniala si esprime bucuria, ca Babesiu a fostu multimitu cu respunsulu ministrului, (unu incidinte ce adeverese deplina, ca Babesiu nu interpela si nu face ministriloru opozitiune din vr' unu pruritu de a-i necagi, ei numai din motive loiale;) dar in același numeru „Reform“ consacra intraga fosiora sa dlu Babesiu, si pe candu pe de o parte recunosce cele dise de elu, pe d'alt'a asecura guvernulu, — ca periculu nu este atatu de imininte, pre cum ilu desorise Babesiu; in fine apoi mai adage cu unu cinismu infernale, ca guvernulu se tinda cu ori-ce petiu a scoate popornlu din manele acestui mare agitatore! Va se dica, Babesiu de cate ori si redica vocea pentru dreptate, pentru poporu, este tacatu de agitatore, de mare si periculosu agitatore! Poftimu patriotismu, poftimu logica si morala ungrasca!

De multu mai mare insemnatate este interpelatiunea a duou'a, interpelatiunea in caus'a instructiunei publice. Atatu respunsulu ministrului, catu si reflessiunile dlui Babesiu si sunt astadi cunoscutu. Se meditam nitielu. Dece este adeveru, — si ore cine mai pote nega?! — ca legea natiunalitatiloru nu ni recunosce essistint'a nostra de dreptu publicu, degradandu-ne de trentie magiare; atunci cu totu dreptulu potemu dice, ca legea pentru instructiunea publica, — acestu capu d'opera a panmagiarisatorulu Ebtvos, este negatiunea chiar si a posibilitatii d'a ne cultiv'a natiunalminte! Si totusi guvernialu este atatu de lasiu, in catu pentru essicutarea legii forte rele, pre catu ea catu de putienu cuprinde si ceva bunu pentru noi, nu face chiar nemic'a, ba inca se face a nu sci, a nu pricepe legea! Acosta omisiune si mistificare este identica cu crim'a! 4000 fl. din peste 3 millione, pentru cultur'a nostra natiunala, si ceialalti numai pentru scopuri magiare, acosta egalitate este mai multu de catu o satira! „Unu statu“ — dice Babesiu — care nu se ingrigesce de cultur'a poporaloru sale, n'are viitoriu; essistint'a lui este de prisosu; pentru ca in d'ia de astadi, cultur'a este uniculu scopu si unic'a basa, pe care si pentru care pote se assiste unu statu.“ Cum se ingrigesce statulu magiaru de cultur'a poporaloru sale — interpelatiunea si reflessiunile lui Babesiu dovedira in celu mai eclatante si dorosulu modu! Pricepemu ca ii dore acosta dovada pe domni stapanitoru, caei ea ii-a stigmatizatu — de barbari. Tote vorbele cele mari ale deakiatiloru romani si neromani, tota ap'a Dunarei si a Tisei si a Dravei si a Savei nu-i pote spel'a de pecatu. Cifrele au decisu!

Unu preotu romanu.

(O mica rectificarea) fia-mi permisul a face la un'a notitia din varietatile multu pretiuitulu diariu „Albina“ Nr. 100, unde s'a publicatu telegram'a subscribului despre alegerea membriloru comitetulu comitatensu din cerculu Ezerisiu, si precum insusi onorabil'a Redactiune dice, ca abia s'au potutu descifra numele membriloru, astfelu nici ca potea fi esacta notitia amintita, de ore ce unu membru a remasu neamintitu, era altulu cu numele Jobeleanu s'a metamorfosatu in Zedebanu.

Deci pentru indreptarea acestoru erori cauzate prin neesactitatea oficiulu telegraficu, cu permisiunea onorabilei Redactiuni voui comunic'a numele membriloru alesi in cerculu Ezerisiu, precum urm'ea:

1. Vasiliu Petricu, medicu in Lugosiu.
2. Petru Jivi, pelariu „ „
3. Georgiu Joou, juratu „ „
4. Joane Oprea, docinte „ Ezerisiu.
5. Josifu Olariu „ „ Domanu.
6. Georgiu Craciuuu, notariu, Colnicu.
7. Joane Stefanovicu, preotu „ Mutnicu-mare.
8. Petru Sciopone, economu „ Soceni.
9. Davidu Jobeleanu „ „ „
10. Rasalinu Stroia „ „ Ezerisiu.
11. Costa Popovicu, dorinte „ Jidiora.

Toti candidati si alesi de partid'a natiunale. G. Calosiora, ostasiu alegetoriu.

(Necrologu.) Nu essista natiune pre pamentu, carea se fia espusa atatoru pericle, ca natiunea romana. Acestu adeveru necontestabilu ni da a cunosce si aceea, s'a acele pericle nu provinu numai din partea impregiariloru fatale cari predomnesou astadi lumea, ci inca si mai alta impregiurare mai trista ne amenintia cu periculu, de care lumea s'a ingrozitu. Din nenumeratele necrologe — ce di pe di ce merge — se publica prin colonele pretiuitulu diariu „Albina“, am potutu si potemu vedea ca numerulu barbatiloru nostri mai intieleginti, mai zelosi, din di in di totu scade.

Asia mai alalta-ieri nesatiu'a morte rapl din mediloculu nostru pre forestierulu (padurariulu) Joanu Sciopone, locuitoriu in comun'a Soceni, carele cateva dile mai nainte de morte, fiindu prinsu de friguri, a mersu la alegerea membriloru comitatensu in comun'a din vecinatate Ezerisiu, de unde apoi retornandu-se castra casa, dupa cateva dile si dedo sufletulu in manele creatoriulu. Ilu deplangu iubitiu sei parinti, soci'a, unichiuulu Petru Sciopone, — socrii si doi fii ai sei, cu nnu cuventu toti consangeni si cunoscuti. In acestu barbatu a perdutu natiunea unu natiunalistu, carele cu inim'a si cu sufletulu s'a luptatu la ori si ce ocaziune pentru emanciparea nostra de straini. Se-i dicemu dara: „Fia-i tieren'a usi'ora si memori'a binecventata.“

P. B. Botosiu.

Apelu

In caus'a „Stenografulu romanu.“

Redactiunea „Stenografulu romanu,“ facia cu resultatulu neindestulatoriu, obtienutu pana acum in urm'a „Apelulu“ ei, se vede silita: a dechiara, cumca aparerea foicei scientifice „Stenografulu romanu“ depinde numai de la imbracisarea cadurosa si de la spriginulu materiale alu or. publicu romanu; caei ne-a vendu „Redactiunea“ unu capitalu anumitu pentru intemeierea si sustinerea foicei anunciate, nu-i sta mai multu altu-ceva in poterea sa, de catu una insufletire mare si curata pentru propagarea unei arte atatu de comunu folositoria. Ea este si va fi totdeun'a gata a face ori-ce sacrificie posibile pentru realisarea proiectulu seu.

Apelamu deci inca o data castra intielegint'a romana, ca se-i vina intr'ajutoriu, pentru a pote incepe catu mai curendu cu edarea „Stenografulu romanu.“

Redactiunea nu astepta „mii“ de abonenti; ea este de ocamdata multiamita cu vr'o 2—300 abonamente, cari ar acoperi spesele imprimarii, fiindu convinsa, ca numerulu abonentiloru se va inmulti indata dupa aparerea numeriloru d'antain.

Pentru a inlesni si celoru mai nemidlociti abonamentulu, Redactiunea deschide abonamente si pentru unu semestru (1/2 anu) cu 3 fl. v. a, pentru Austria si 8 franci pentru

Romania, si acorda tuturoru Dloru culegetori de abonenti, ca si particulariloru, la cate 5 esemplaria unu esemplariu gratis.

Redactiunea nu voiesce a face prin publicarea foicei una speculatiune pentru a-si casciga avere, ci ea doresce, a crea unu organu scientificu si instructivu pentru propagarea artei, devenita una necesitate urgenta in timpul presentu, si cu multu mai necesaria pentru venitoriu.

Fratiloru! Nu asteptati, pana ce va deveni necesitatea artei acesteia si mai urgenta, ca se nu fia pote pre tardiu!

Viena, 13/25 decembrie 1871.

Redactiunea

„Stenografulu romanu“ *)

(Viena, III Matheusgasse Nr. 9., I. 8.)

Varietati.

† Sub impresiunea cea mai dorosa trebuie se inregistramu erasi mortea unui bravu fiu alu natiunei. **Ladislau Marchisiu**, adv. si adj. de concipistu la tabl'a regesca, era mai in urma fiindu numitu de subjude in Aradu, dupa unu morbu indelungatu a resposatu ieri in 27 decembrie.

Fia-i tieren'a usi'ora si memori'a binecventata!

== (Vatafulu de la „Gur'a Satului“) nu de multu a fostu declaratu ca nu va mai face nici unu atacu contra „Albinei“, care a trecut sub redactiunea unui individu cu care voiesce se traiasca in buna intielegere; acosta declaratiune insa numai de catu s'a vedutu ca nu e sincera, de ore ce in același numeru a umplutu vre-o trei colone de insulte contra lui Babesiu si a Albinei; — dupa acest'a apoi intr'adeveru a esitu unu numeru din „Gur'a Satulu“ si fora insultele indatinat; dar pe semne fora de acestea n'are cu ce umple foice, caei in loculu loru a fostu silitu se publice o lunga cazanania din Bucovina, in carea se descrie starea deplorabila a romaniloru de acolo, intr'unu stilu pre seriosu si multu intristatoriu, dupa cum sunt si articolele ce le publica mereu si „Albina“, ca foicei serioasa, unde si au loculu; — vedindu insa ca prin aceste cazanie nu se fericesce, si pe semne anecdotele despre iep'a tiganului inea lipsindu-i, in nrulu mai recente „Gur'a Satulu“ era a inceputa se ne insulte cu murdariele sale, caei asia i-e naravulu, si pe semne se teme ca „Priculiculu“ i va fi rivalu. Insa ilu asiguramu ca n'are ce se teme, de ore ce acest'a va remane strinsu pe terenulu umorulu si alu satirei de bunu gustu, si deca se va si demite une-ori la ironia, nici o data nu va cade in — murdaria. Prin urmare vatafulu „Gurei Satulu“ merge numai in pace pe calea sa, caei nime nu-lu va conturba, si fora vre-o monstrare pote se si numesca fetulu seu si mai departe de „uniculu diariu murdaristicu“. Apoi deca la asia ceva 'si gasesce aderinti si partintori, n'avemu nemica contra, dar nici ca li invidiamu — gustulu.

== (Esc. Sa Mitropolitulu,) prin unu cerculariu cu dat'a din Sibiu 1. decembrie, atrage atiunea preincstitiloru parinti protopopi si administratori protopopesi la diariulu bisericescu „Sperantia“, care — precum ni spune carti'a arhieresca — este organulu teologiloru romani de religia nostra din Aradu si este sub redactiunea colegiale a membriloru societatii de lectura si sub auspiciile superioritatii scolastice (adeca a cuviosulu parinte igumenu J. Goldisiu), si apare de doue ori pe luna si pretiulu este pe anu 4 fiorini, prin urmare se se recomende intregulu nostru cleru, ca se tiene foicei acest'a, si se face, ca si carturarii si invetiatorii nostri se se prenumere la ea. Acosta cercularu arhieresca o cetimu din cuventu in cuventu si — in „Gur'a Satulu.“

== (O noua foia guvernmentale) se planuiesce la Brasiovu. Anume cetimu in „Federatiunea“ ca intielegint'a romana de acolo n'are altu ceva mai importantu de facutu, de catu ea se planuiesca edarea unei foi guvernmentale, si in privint'a acest'a tienendu o conferintia a si alesi o comisiune, care se statorasca programulu foicei, ca si candu guvernulu n'ar ave destu spriginitori — platiti din sudorea poporulu.

†† (Curiosu.) Este deja cunoscutu naintea cetitoriloru nostri, din colonele acestui diur-

*) Rogamu pe tote Redactiunile foiloru romane, a reproduce acosta insciintiere.

nalu, cum preotulu serbescu din Aradu, Teod. Petrovicu, pre la 20 aug. a. e. in foicei magiar de acolo „Alfold“, a fostu atacatu pre Dr. Mileticiu cu cea mai spurcata si infuriata limbă numindu-lu *spulberatu, betivu, latru etc.* cum Mileticiu a facutu de locu pasii necesari pentru de a intent'a procesu numitulu preotu. Acestu procesu apoi septeman'a trecuta, joi 9/21 dec. a ajunsu a fi pertractatu naintea juriului din Dobritiua, care juriu, ascultandu mai antainu indatinatele vorbiri, dupa aceea retragendu-se si consultandu-se abia vr'o 10 minute, a enunciatu urmatorele: La prim'a intrebare, ca adeca se cuprinde in articulu in procesu calumnia in contra acusatului? juriu au respunsu cu *da*, 2 cu *ba*; la dou'a intrebare, ca Teod. Petrovicu este autorulu articulu in procesu? au respunsu toti juriu cu *da*; la a treia intrebare apoi, este vinovatu acusatulu? intieptii juriu au respunsu cu toti ca nu este vinovatu. — Asia „Pop'a-lupulu“ a fostu absolvatu, er Dr. Mileticiu judecatu la solvirea apeseloru procesuali. Mai insemnamu ca publiculu ce era de facia a aplaudatu sentint'a acest'a.

== (Parastasu.) Domineca in 5/17 decembrie se tienu parastasu pentru fericitulu Nicolau Zsiga sen. in disoric'a gr. or. din Oradea mare. — La acestu parastasu a pontificat Rssimulu dnu Archimandritu i vicariu ep. Mirone Romanulu, asistatu de 4 preoti. Corul fund. Zsigaiene sub conducerea dnlui maestru N. Dietrich intona pe note tote cantarile cum un'a piesa: „Plangu si me tanguescu,“ alea a nume pentru parastase si inmormentariu. Verfulu instutulu Zsigaienu pendea un'a fura negra, care spunea dolulu pentru ta institutulu. Aci cu dorere trebuie se amintim ca — precum in anulu trecut, asia si acum fiulu repausatulu n'a fostu la bisericu, dar fostu invitat la parastasu, ceea ce a facutu te rea impresiune in crestini de facia.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de preotu la parochialu Joane Porumbu, carele din caus'unu morbu cumplitu a recesu de diuete din beneficiulu parochialu si 1/2 sesiune.

Emolumentele sunt: diuete din stoc si birulu de la 150 case, si diuete sesiune pamentu, fora cortelu si gradina, cari remane in beneficiulu echisivu alu dlui parochu mabosu. Cei ce voiescu se ocupe acestu postu de preotu, an a si tramite recurselu pana in 15 de la prim'a publicare a acestui concursu dreptulu castra Comitету parochialu.

Sipetu, la 10 decembrie 1871.

Ilie Istvanu

presied. com. parochialu

cu scirea si invoierea domnulu

Alexandru Joanovicu

protopros. alu Jebeliulu

1—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresca la scol'a confessionalu gr. orient. romana de comun'a Cuiasiu, cottulu Aradu, protopras teratulu Totvaradie, se escrie concursu pana la 8 ianuariu v. 1872, in care dia se va face alegerea.

Emolumentele sunt: in bani 100 fl. v. a in naturalie, 10 meti grau, 10 meti encuru, 1 metiu mazere, 10 centenaria de fenu si orgii de lemne.

Doritorii de a ocupa postulu acest'a n'avisiati a si tramite recurselu, instruate contu Statutulu organicu, castra oficiulu instotalu de scole alu cerculu Totvaradia — Giulitia.

Tocu, 5/17 decembrie 1871.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu:

Vasiliu Bolosiu m. p.

inspectore cerc. de scoli

Cursurile la burs'a de Viena.

(Dupa insciintierea telegrafica din 28 dec. n.)

Imprum. de statu convertatu cu 8 61.30 Imprum. natiunala 67.20; Actiunile de creditu 327.60; — sortiriile din 1860: 116. sortiriile din 1864: 139. — Obligatiunile de sortiriile de pamentu, cele ung. 79.50; bulg. 76.50; transilv. 77. — bucov. 77. argintulu 116.50; galbenii 5.49 usque oni 9.29.